

4- İnsanlardan ahz-ı mal edip o tükenmez hazine ve defineleri kapatmak istemem.

Dördüncüsü: Tevekkül, kanaat ve iktisat öyle bir hazine ve bir servettir ki hiçbir şey ile değişilmez. İnsanlardan ahz-ı mal edip o tükenmez hazine ve defineleri kapatmak istemem. Rezzak-ı Zülcelal'e yüz binler şükrediyorum ki küçüklüğümden beri beni minnet ve zillet altına girmeye mecbur etmemiş. Onun keremine istinaden, bakiyye-i ömrümü de o kaide ile geçirmesini rahmetinden niyaz ediyorum.

Görünmeyen Bir Servet

Bediüzzaman Said Nursî burada maddî zenginliği değil, kalbî bir serveti tarif ediyor. İnsanların çoğu zenginliği sahip olduklarıyla ölçer; o ise vazgeçebildikleriyle ölçüyor. Çünkü bazı hazineler vardır ki elde tutulmaz, fakat kalpte taşınır. İşte tevekkül, kanaat ve iktisat böyle bir hazinedir.

Tevekkül: Dayanağın Değişmesi

Tevekkül, sebepleri inkâr etmek değil; kalbi sebeplerden kurtarmaktır. İnsan bir lokmayı kazanmak için çalışır ama o lokmayı yaratanın Allah olduğunu bilir. İşte bu şuur yerleştiğinde insan, kimseye eğilmez. Çünkü bilir ki rızkı insanların elinde değil. Böyle bir insanı açlık korkutmaz, yokluk sarsmaz. Dayanağı değişmiştir.

Kanaat: Razi Olmak ve Yetinmek

Kanaat; Allah'ın kul için takdir ettiğine gönülden razı olmak ve elindekiyle iktifa etmektir. Bu, pasif bir kabulleniş değil; bilinçli bir teslimiyettir. İnsan çalışır, sebeplere sarılır; fakat neticede verilen payı kabullenir ve kalbini itiraza açmaz. İşte kanaat, kalbin "Rabbim bana bu kadarını uygun gördü" diyerek sükûnete ermesidir.

Kanaat eden insan, azla yetindiği için değil; azda çok gördüğü için huzurludur. Aynı nimete bakan iki kalpten biri eksik görür, diğeri lütuf görür. Kanaat eden, başkasının malıyla değil; kendi nasibiyle meşgul olur. Bu da kalbe izzet ve sükûn kazandırır.

Kanaat, sahip olmamak değil; sahip olduklarının kıymetini bilmektir. Bu yüzden kanaat eden fakir görünse bile aslında zengindir. Çünkü o, tükenmeyen bir hazineye sahiptir: Razi bir

kalp.

İktisat: Ölçülü Yaşamak

İktisat, sadece para hesabı yapmak değildir; hayatı israf etmemektir. Bir insan ne kadar çok tüketirse o kadar çok muhtaç olur. Ama ölçülü yaşayan biri, azla yetinir ve bağımsız kalır.

Bediüzzaman'ın işaret ettiği şey şu: İsraf insanı başkasına muhtaç eder; iktisat ise hür kılar.

Minnet ve Zilletten Kurtuluş

İnsanlardan almak, çoğu zaman görünmeyen bir yük getirir. O yükün adı minnettir. Minnet ise insanın boynuna geçirilen ince bir zincirdir. Gören yoktur ama hisseden bilir.

Bediüzzaman bu zinciri hiç takmamayı tercih ediyor. Çünkü bir lokma için eğilmektense, azla yetinip dimdik kalmayı seçiyor. Bu bir zorluk değil; bir izzettir.

Hakiki Zenginlik: Rezzâk'a Dayanmak

İnsanlara değil, Rezzak olan Allah'a dayanmak. Çünkü insanlar sınırlıdır, bugün verir yarın vermez. Ama Rezzâk olan Allah'ın hazinesi tükenmez.

Bu yüzden Bediüzzaman, geçmişine şükrediyor ve kalan ömrünü de aynı çizgide geçirmek için dua ediyor. Yani bu sadece bir prensip değil; bir hayat tarzıdır.

Netice: Hazineyi Kapatmamak

İnsanlardan almak, bu manevî hazinenin kapısını kapatabilir. Çünkü bağımlılık arttıkça tevekkül zayıflar, kanaat kaybolur, iktisat bozulur.

Bu yüzden o, azla yaşamayı değil; büyük bir serveti korumayı tercih ediyor. Ve bu servet, hiçbir dünyalıkla değişilmeyecek kadar kıymetlidir.

İkazlar:

1- Hazineyi Ucuz Şeye Satma!

Ey nefsim! Önünde iki şey var: Bir tarafta tevekkül, kanaat, iktisat gibi tükenmez bir hazine... Diğer tarafta insanların vereceği birkaç kuruşluk dünya... Hangisini seçiyorsun?

Bil ki sen çoğu zaman fark etmeden, o ebedî hazineyi geçici bir lokmaya satıyorsun. Biraz rahatlık, biraz kolaylık için kalbini insanlara bağlarken aslında servetini kaybediyorsun.

2- Tevekkülün İhaneti: Sebeplere Yaslanmak

Tevekkül "Allah'a dayanmak" demektir. Ama sen ne yapıyorsun? İnsanlara yaslanıyorsun. Kapı kapı dolaşan bir kalp, nasıl tevekkül iddia eder?

Rezzak olan Allah dururken, rızık kullardan beklemek... bu, kalbin yönünü kaybetmesidir.

3- Kanaatin Kaybı: Gözünü Doyuramayan Nefis

Kanaat, elindekine razı olmaktır. Ama sen hep fazlasını istiyorsun. Biraz daha rahat... biraz daha geniş... biraz daha çok...

Ey nefsim! Senin problemin yokluk değil; doymamaktır. Ve unutma: Doymayan bir kalp, hiçbir zaman zengin olmaz.

4- İktisat Yerine İsraf: Bağımlılığın Başlangıcı

İktisat seni hür kılar... İsraf seni muhtaç eder... Sen ise konfor uğruna iktisadı terk ediyor, sonra da başkalarına el açmak zorunda kalıyorsun. Önce israf ediyorsun, sonra zillete düşüyorsun.

Bu bir kader değil; senin tercihin.

5- Minnet Zinciri: Boynuna Geçen Görünmeyen Halka

İnsanlardan aldığın her şey, sadece bir nimet değildir. O, boynuna geçirilen ince bir zincirdir.

Fark etmezsin... ama o zincir seni bağlar. Sözünü etkiler... duruşunu bozar... izzetini zedeler... Ve en acısı: Sen bunu "normal" zannedersin.

6- Sen Küçük Bir Şey İçin Büyük Bir Şeyi Kaybediyorsun

Ey nefsim! Açık konuşalım: Sen bir tabak yemek için tevekkülü satıyorsun. Bir parça rahatlık için kanaati kaybediyorsun. Biraz konfor için izzetini bırakıyorsun.

Bu alışveriş, akıl kârı mı?

7- Ya Hür Ol, Ya Bağımlı

Bu yolun ortası yok: Ya Allah'a dayanıp hür olacaksın... Ya da insanlara bağlanıp yavaş yavaş eğileceksin... Ama ikisi bir arada olmaz.

Netice: Hazineyi Korum

Tevekkülünü koru. Kanaatini kaybetme. İktisadını bozma. Çünkü bunlar senin gerçek servetindir. Ve bil ki: Bu hazineyi kaybeden, eline geçen hiçbir şeyle zengin olamaz.